

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ο ΑΔΗΦΑΓΟΣ

ΤΗ νέοια και ή άγωνία πού βαστούσε γιὰ τὸ καθημερινό μακελειό και τὸ μαστούριο τοῦ Μπιζανιοῦ, ξέσπασε σὲ μᾶς χαρά, σ' ἓναν τρελλὸν ένθυμοισαμοῦ ἡμι ἀναγγελθήκε στὸν Κορυτσᾶ ἡ πτώσι τον. Στρατιῶτες καὶ πολίτες ἀδελφωμένοι, μὲ δόγανα καὶ κλαδιά καὶ σημαῖες, γύριζαν στοὺς δρόμους γρῦλοντας πατριωτικά τραγούνδια.

Οι ἐπίσημοι καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ ἀποφάσιων νῦ γιορτάσουσαν κάπτωσις τῆς ἀποκρήπης. Ήσαν ή τελευταῖς μέρες τῆς ἀποκρήπης. Μετά δινὸς τρεῖς μέρες ἐρχόταν ἡ Κρυπαλὴ τῆς Τινοφάγου. Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ καὶ πρὸ παντὸς ὁ κατετάν Καντύλας, «γόνος καὶ γέννημα τῶν Ἀθηνῶν», δύως ἔλεγε ὁ λιδοῖς, ἐπρότεινε νῦ γιορτασθῆ «εὐδοκιαίως» τὸ μεγαλό δηλ. κορό μεταμφιεσμένων στὸν Κορυτσᾶ.

— Μά ἐδοῦ δὲν χορεύουν η γυναῖκες μὲ τοὺς ἄντρες! τοῦ ἀπάντησαν.
— Πώς, πῶς! Θύ χορεύουν! «Ἐδῶ ἐλευθερώθηκαν τὰ Γάννενα καὶ» αὐτὲς δὲν θύ χορεύουν!...
Ἐπροτάθη λοιτὸν γιὰ τὶς ὑπερβολικὰ σεμνὲς καὶ σοθαρές, η κατασκευή ντόμινων. «Ἐπίσης ἀπεφασισθῆ νῦ μὴ γίνη κανεὶς δεκτὸς στὸ κορό ἀν δὲν ἦταν μεταμφιεσμένος.

Ο στρατιωτικὸς στὸν δόποιν ἔμενα ώς δεκανεῦς μετά τῆς «φ' ἐμὲ ἐνοματία», βρισκόταν δῖτα καὶ στὴ γυναικὶ οἰκοδομή, στὴν δόποιν θὰ δινόταν ὁ ἔλισσος μετὰ τῶν ντάμινων κοροῦ.

— «Εἰλα δῶ, δεκανέα! μὲ διατάξε δὲ καπετάνιον Καντύλας, συνοδευμένος ἀπὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴν κ. Περονόσπορος. Ζ. Περονόσπορος, ἀρτὶ ἔξελθόντα τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων καὶ εὐδόκιμος ἀναλαβόντα τὴν ἱδρωκήν τῆς ἐφεδριοπομπῆς ὑπηρεσία. «Ἐχετε γονστο καλλιτεχνικό;

— Δὲν ξέποι! Νὰ κυττάξω... μέσα στὸ στρατῶνα!
— Κτήνος! Αὐτὸ δὲν βρίσκεται στοὺς στρατῶνες...

— «Ἀλλὰ ποῦ;

— Αὐτὸ διδεται ἄνωθεν!

— «Ἄνωθεν! Κανένας δὲν μοῦ ἔδωσε τέτοιο πρᾶμα. Οὔτε ὁ ἐπιλογίας, οὔτε ὁ λογαργός!

— Εἰνε βλάξ! εἶτε ο. Ζ. Περονόσπορος κυττάζοντάς με μὲ τὸ πατριωτικὸν τοῦ μονέλο.

Καὶ εἴλεται στὸν ὑποδεκανέα. Γυνολόγο, στὸν δόποιν ἀνέθεσαν τὴν διασύμψη τὸν σπιτιοῦ θεινικᾶς καὶ... ἀποκρητικῶς.

— Κύνταξε τοὺλάχιστο, εἶτε γινοῖντας σὲ μένα δὲ καπετάνιον Καντύλας νῦ βάλης ἔνα φυσοῦρο τῆς προκοπῆς τὴν νύχτα τοῦ κοροῦ στὴν πόρτα!...

Κι' ἔφεγε ψιθυρίζοντας:
— Τί κτήνος!...

***

Τὸ Σάββατο τῆς Τινοφάγου, τὸ σπίτι ἐφάνταξε ἀπὸ σημαῖες, μόρια καὶ τανίες ἀπὸ χρωματιστὰ χαρτιά. Σὲ διάφορες θέσεις ὑπῆρχαν ἐπιγραφές «Ζήτη Η Πατού», «Ἐλευθερία ή Θάνατος», καὶ στὴ μέση τὴν ψηλά η εἰκόνα τῆς Βασιλικῆς Οἰκουγενείας καὶ τὸν καπετάνιον Καντύλα, τοῦ διοργανωτοῦ τῆς ἑορτῆς! «Ο πονόρδος δὲ Γυρολόγος κατέβαλε δῆλη τὴν καλλιτεχνία τοῦ γιὰ τὴ διακόσμησι καὶ δῆλη τοῦ τὴν κοινωνίας γιὰ τὴν ἀδειας που ἔλλει πολὺ ἀπὸ τὸν καπετάνιον Καντύλα.

Σὲ μᾶς διτλωνί αἴθουσαν ἡταν ἔγκατεστιμένους πλούσιους μπουφές, κρασιούς, μετύφες, μεζέδες, σάντοντις ἔγχωρια, γλυκάσματα καὶ λίγες φιάλες καμπανίτου. Τὸ ἀπόδραδον ἥρθαν καὶ τὰ ἔθνακασαν δὲλα ἀντά οἱ «εὖ ἡγεμένοι» κάποιοι τῆς Κορυτσᾶς, ὁ διδασκαλικὸς καὶ ἐμπορικὸς κόσμος, ὁ ἀστενόμος, ὁ γραμματευς τοῦ Εἰρηνοδικείου καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ, οἱ δόποι, ξένοντας τὴν μάτη τους, ἔλεγαν διτι «τοιούτον οὐδὲ εἰς τὴν Εὐφάτην δὲν ἀντάχει!».

Ο χορὸς ἀναφέρει καὶ κόρωσε. «Ο καπετάνιον Καντύλας μὲ τὸν δόποιν μιὰ εἰκόνα στρατιωτικῷ τοῦ πράγματος ἔργων μιαρικά φτερά πετενῶν, ἔχορεψε μὲ τὸν κ. Περονόσπορο, τὸν κ. Τροχιστήρη καὶ τὸν κ. Βλητόφορο, ὑπολογιάσαν τὸν πυροβολικοῦ. Στὸν ἀλησμόντον αὐτὸ κορό παρενοίκοντο καὶ μερικές κιούλες καὶ νεανίδες, ποὺ κυττάζαν «σεμνοποεῖσθαις ἀπὸ μάνη ἀρρενού. Μόνον η κυρία Εφόρους χρέωψε μὲ τὸν ταγματάρχη κ. Μπαλαριά καὶ προξένησε τόση αἰσθητή, ποὺ θετὸ θυμούνται διὸ αἰδονεῖς στὸν Κορυτσᾶ!»

Ἐνῶ ἐλάμβαναν χώραν τὰ μεγάλα αὐτὰ γεγονότα μέσος στὴν αἴθουσα τοῦ κοροῦ, στὸ κυλικέο παρουσιάτηρες κάποιοι ντιμένοις μαστοῦ τὸν κορό, κυρίος ποὺλος σοθαρός δύως φωνάνταν, καὶ ὀρχισε νὰ τρόψε καὶ νὰ πάρῃ ἀπὸ τὰ ἐλεκτρότερα φαγητά καὶ ποτά, πολὺ λαμπαρά, σάν νὰ μήνη είλει φάει καὶ πει ἀπὸ μᾶς τούλαχιστο βδομάδα. «Ἐπειτα ἀνακατόθητε μὲ τοὺς χορευτάς καὶ ἔξαφανίστηκε.

Σὲ λίγο πῆρε στὸ φουαγή τὸ ίδιο τὸν κορό, καὶ ξανάρχισε τὸ φαγοπότι σὰν νὰ μήνη είλει κατεβάσει

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

εἶναν περίδεομο προηγουμένως. Εξαφανίστηκε πάλι, ἀλλὰ σὲ λίγο ἡ ναγύρισε καὶ ἀρχισε τὰ ίδια γιὰ τρίτη καὶ κατόπιν γιὰ τετάρτη φορ.

— Επι τέλους, δὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ φουαγή παραβενεύτηκε:

— Τί διάβολο! εἶπε. Δὲν χορτάνει αὐτός! Κοιλιά ξεχεὶ ἦ... ἀπόθηκη;

Καὶ ὅταν τὸν εἶδε γιὰ τετάρτη φορά νὰ τρώῃ πάλι σὰν λιμασμένος, πῆγε καὶ «ἀλένερε» τὸ περίγυρο καὶ ὑπερφυσικὰ συμβιανόντα στὸν κ. Περονόσπορο τὸν ἀνθυπασπιστή, τὴν στιγμὴν ποὺ καλούσε τὸ γηραλέο πρόσεδρο τῆς κοινότητος. Κορυτσᾶ σὲ βάζει.

— Ο κ. Περονόσπορος κάθησε περίεργος κοντά στὸ φουαγή καὶ εἶδε τὸ μαστόν τοῦ ντόμινο νὰ ἔχεται καὶ γιὰ πέμπτη φορά, νὰ τρώῃ καὶ νὰ πίνῃ σὰν θερικό πησικό!

— «Ἡ δὲ διάβολος εἶνε, εἶπε σταυροκοπούμενος, η... καρδιοφίας. Γιὰ νὰ ίδουμε!... ***

Σὲ λίγο, νὰ το καὶ ἔκτη φορὰ στὸ φουαγή τὸ μιστηρώδες τὸν ντόμινο.

— Ο κ. Περονόσπορος κατάπληκτος κάλεσε κατὰ μέρος τὸν μιστηρώδη καρχαρία ποὺ φορᾶσε μαστόν τοῦ ντόμινο καὶ τοῦ ζήτησε τ' ὄνομά του. Εκείνος ταράζητης, τάχασε καὶ τράβησε:

— Πούδι είσαι σύ;

— «Ο ἀνθυπασπιστής κ. Περονόσπορος, τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων, καὶ αὐτοὶς ἀνθυπασπιστός τούτος λόχος, τρίτον τάγμα, τριακοστὸν πέμπτον σύνταγμα!»

Τὸ μαστόν τὸν ντόμινο ἀρχισε νὰ τρέμει.

— Βγάλε τὴν προσωπίδα σου...

— Η προσωπίδα βγήκε καὶ κόρκινο ἀπὸ ντροπή, φανερώθηκε τὸ πρόσωπο ἐνός στρατιώτη, τρίτον τάγμα, τριακοστὸν πέμπτον σύνταγμα!

— Πούδι είσαι σύ;

— «Ο ἔξιντησες δὲν ἀργησαν νὰ διοθοῦν: Ο σκοτώπος πού φύλαξε κάτω στὴν ισόδο τοῦ κοροῦ, δὲ στρατιώτης Μαϊτανῶν, βρήκε τὸ τὸν ντόμινο, τὸ δότο εἰλεῖ ἀρήσει ὁ ὑπολογαγός κ. Τρεχαντήρης. Ον τὸν λόγῳ τοῦ πατικάδιος ἀπότομος τρίτον τάγμα, πήγε ἔκθετο τὸν περιπόλων καὶ θύξανθρωπος καὶ ἀκμαδός.

— Ο στρατιώτης τὸ φόρεσε μαζί μὲ τὴν προσωπίδα, ἀνέβηκε στὴν αἴθουσα τοῦ κοροῦ καὶ ἔκαμε πρῶτης τὴν προσωπίδα στὸ φουαγή. Δὲν τὸν ἔφτασε δύμως αὐτό. Κατέβηκε καὶ μᾶς τὸ είτε στὸ στρατωνίσκο.

— Δεύτερη στρατιώτης φόρεσε τὸ τὸν ντόμινο, πήγε ἔκφαγε καὶ πότος, τρίτον τάγμα, πέμπτον σύνταγμα, καὶ οὕτως πάθεσε τὸν παραχώρησης τοῦ πρώτου, αὐτὸς πού συνελήφθη κατὰ τὸ πότο τόσο πανηγυρικό.

— Τὶς ἔγινε ἔπειτα μὴν τὰ φωτάτε! «Ολοι οι... ηρωες κατέβηκαν ἀκρήπτοι: στὸ στρατωνίσκο, δύοντας πεσμένοις κάνωμε πῶς κοιμούασσε τοιαύτη! Ανακίσιεις ἐπακολούθησαν, βρωμαρδισμοὶ καὶ τιμωρίες...»

— Οι ξένη στρατιώτες ἔφαγαν ὅλο σχεδὸν τὸ φουαγή καὶ δοῦλοι μαζί πάγματα σὲ δέκαντα μῆρωδεν φυλάκισι καὶ διατηρούμενος δεκαπενήμερο, οὗ δεκανέντες!

— Ο χορὸς δύμως ἐπέτυχε. Ο καπετάνιον Καντύλας ἔγινε τὸ ζήτημα τῆς ήμερης ἐπὶ ένα μῆρα στὴν Κορυτσᾶ καὶ η Πατούς ἐδοξάστηκε «εὐδοκιαίως» μιὰ φορά ἀκόμη!

— Καὶ σ' ἄλλα μὲ ήγεια νὰ δώσῃ ὁ Θεός!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΕΘΙΜΑ

ΣΠΙΡΤΑ... ΠΡΟΞΕΝΗΤΑΔΕΣ...

Στὰ χωριά τῆς Όλλανδίας τὰ συνοικεῖα συνάπτονται κατὰ ἔνα πολὺ περιεργό τρόπο. «Ως προξενήτης σ' αὐτά, χρησιμεύει ἀπλούστατα ἐξαντίστροφα... Οταν δηλ. Ενας νέος ίδετ μιὰ νέα καὶ τοῦ ἀρέσει καὶ ἀποφασίσει νὰ τὴν ταγματάρχη την πόρτα καὶ ζητεῖ νὰ τοῦ δώσουν ένα σπίτο τοῦ γιὰ τὸν ἀνάψη τὸ τοιχάριον του!»

Μετὰ τὴν πρώτη αὐτὴ ἀπόπειρα, δὲν στειρθεῖ ἀπὸ ἐπιτυχία, δὲ νέος περνάει πάλι μετὰ 2-3 μέρες καὶ ξαναζητάει σπίτο. «Αμα τοῦ δώσουν καὶ αὐτή τὴ φορά ν' ἀνάψη, ξαναπερνάει τὸ σπίτο της, χτυπά την πόρτα καὶ ζητεῖ νὰ τοῦ δώσουν ένα σπίτο γιὰ τὸν ἀνάψη τὸ τοιχάριον του!»

Τότε, δὲν στὸ μεταξὺ οἱ οἰκεῖοι τῆς κάρης ἔχουν ἀποφασίσει δριστικά νὰ τὸν καλύψουν τὸν παρασκήνιο τους, καλούνται τὸν ἐρωτευμένο μέσα στὸ σπίτι καὶ τοῖς δίνουν τὸ δάπτηρο γιὰ τὸν τοιχάριο του. Μόλις δὲν τὸ κατανίσει, παρουσιάζεται ή πανηγύρισια νόφη, η δόποια τοῦ προσφέρει δεύτερο τοιχάριο ἀναμμένο μὲ τὸ χέρι της.

«Η προξενή της αὐτή εἶνε σημεῖο πλήρους συγκαταθέσεως καὶ ἔτσι κλείνεται η σημφωνία γιὰ τὸν γάμο. «Οταν δύμως η κόρη καὶ ο δικοὶ της δὲν θέλουν τὸν νέο, δὲν τοῦ δίνουν τοῦ καθόλου στόρτο της, της τὸν πρόσφερει δεύτερο τοιχάριο ἀναμμένο μὲ τὸ χέρι της.

«Η προξενή της αὐτή εἶνε σημεῖο πλήρους συγκαταθέσεως καὶ ἔτσι κλείνεται η σημφωνία γιὰ τὸν γάμο. «Οταν δύμως η κόρη καὶ ο δικοὶ της δὲν θέλουν τὸν νέο, δὲν τοῦ δίνουν τοῦ καθόλου στόρτο της, της τὸν πρόσφερει δεύτερο τοιχάριο ἀναμμένο μὲ τὸ χέρι της.

Κυρίες καὶ νεανίδες σεμνοπρεπεῖς.